

TEKST: WANNES DEGELIN – BEELD: WANNES DEGELIN, SAMENLEVINGSOPBOUW GENT

WERKEN AAN SAMENL

FRANK: We hadden een aangenaam gesprek met Peter Colle, die van oktober 1999 tot half 2014 onze aanspreekpersoon was voor de Dienst Lokale Preventie en Veiligheid van de Stad Gent. In die periode voerde Samenlevingsopbouw Gent een aantal projectwerkingen uit met middelen van de zogeheten 'Veiligheidscontracten', middelen die ons echter ook in staat stelden te werken aan het samenleven in sociale hoogbouw. Peter blikt in gesprek met Wannes terug op een goede samenwerking.

Peter: Ik zou graag starten met een kleine kanttekening. Er is een verwevenheid tussen sociale huisvestingsmaatschappijen en het lokale bestuur. Dit heeft voor- en nadelen. Dit model is een sociaal-democratische, misschien wel sociaal-liberale of christen-democratische invulling van die verzorgingsstaat. En dit geeft momenteel spanningen omdat je de huidige samenleving niet langer kan definiëren als die verzorgingsstaat. Er zijn veel dagelijkse situaties waar veldwerkers mee te maken krijgen die helemaal niet meer passen in dit model. De grote uitdaging is een nieuw model te vinden zonder de basisprincipes en grondrechten te verliezen. Dat wordt een moeilijke oefening. Bij wijze van introductie. (lacht)

Peter, zo'n 15 jaar volgde jij onze projecten op de voet. Kan jij onze meerwaarde in sociale hoogbouw benoemen? Of kan je ons zeggen waar wij het verschil gemaakt hebben?

Peter: Als organisatie heeft Samenlevingsopbouw Gent in het verleden keuzes moeten maken die ook een effect hebben gehad op de eigen projecten en acties. Jullie kozen er bewust voor om in sociale hoogbouw als team te werken, om niemand alleen op een werking te zetten. Dit was organisatorisch een sterke keuze. Deze bewuste keuze is de voorbije jaren sterk onder druk komen te staan. De prioriteiten van jullie werking zijn verschoven de voorbije jaren. Ik respecteer dat, maar betreur dat ook. Werken in duo gaf de mogelijkheid om te werken met de meest kwetsbaren in sociale hoogbouw en anderzijds steunpilaren buiten deze meest kwetsbaren te zoeken en dit toch te laten matchen. Hier waren jullie goed in, ook al lukte dit, jammer genoeg, niet volledig. Een tweede meerwaarde zie ik in het creëren van vrije ontmoetingsplekken, zoals bijvoorbeeld in de Leiekaai en het Rabot. Deze plekken waren veel meer dan een plaats van samenkomst. Mensen konden er terecht

met hun vragen, hun signalen. Jullie nemen deze signalen ernstig en blijven niet bij hangen bij de gevoelens die dat teweegbrengt. Daar komen we aan de reden voor onze samenwerking: jullie gingen actief aan de slag met de gevoelens van onvrede en wrevels die er leefden bij de huurders. In het zoeken naar duurzame oplossingen nemen jullie de bewoners zelf mee maar ook de oplossingsactoren. Deze aanpak veranderde de kijk van bijvoorbeeld politiediensten op sociaal werk. Het is net in deze manier van werken, de 'communitybuilding' dat ik heel hard geloof!

De sterkte van het opbouwwerk in deze samenwerking is de focus op het collectieve met aandacht voor het individu.

Misschien moeten we dit moment ook aangrijpen om kritisch naar ons zelf te kijken. Welke kansen heeft Samenlevingsopbouw Gent laten liggen volgens u?

Peter: Samenlevingsopbouw Gent heeft in de werking sociale hoogbouw weinig gefocust op kinderen en jongeren, los van enkele kleine acties. Via kinderen kan je ook toegang vinden tot diverse andere groepen. Bijvoorbeeld moeders van andere origine. Hier hadden we graag ook rond gewerkt samen met jullie. Enkel in het Rabot is er een tijd intensief gewerkt met rondhangende jongeren. Om samen met hen iets in gang te zetten. Dit zat goed en daar hadden we misschien samen meer moeten op in zetten. Het is fijn om te zien dat de jongeren van toen in het Rabot nog steeds een plek hebben in de buurt (nu op De Site).

NIEUW GENT: NAAST HET GENOMINEERDE SLOTENPLAN VORMDEN OOK DE FIETSKLUIZEN ÉÉN VAN DE GEREALISEERDE OPLOSSINGEN VOOR DE WIJK NIEUW GENT.

EVEN EN VEILIGHEID

Hoe zie jij de toekomst van een werking in sociale hoogbouw?

Peter: Je sleurt natuurlijk de keuzes uit het verleden mee. We zitten nu eenmaal in 'Verkavelingsvlaanderen' waar er nooit voluit gegaan is voor sociale woningen of voor hoogbouw. Pascal De Decker heeft een schone kijk op deze situatie: Het milieu is helemaal naar de knoppen en er is een tekort aan (kwalitatieve) woningen... dit zijn effecten van de keuzes uit het verleden, zeker geen toeval. Onveiligheid, slachtofferchap, ouderschap heeft hier zeker ook een plek in.

Daarnaast zie je een verandering van het publiek in sociale hoogbouw. De dreiging van slecht nieuws (bijvoorbeeld renovatie, afbraak...) zorgde voor een versnelde uitstroom van een meer draagkrachtig publiek. Dit gebeurde duidelijk in het Rabot. Het effect ervan is nu ook al duidelijk in de Watersportbaan en deze effecten kunnen in Gent nog een tijdje voort deinen.

In 2015 lijstte onze dienst overlasteringen van huisvestingsmaatschappijen op om met hen mee te helpen zoeken naar oplossingen. Bijzonder was dat de huisvestingsmaatschappijen zelf hun signalen formuleerden aan het lokale bestuur. Vergelijk het een beetje met scholen. 20 jaar geleden schreeuwden directeurs dat hun school drugvrij was. Nu zoeken ze met partners naar oplossingen voor dit fenomeen. Wanneer we nu de lijst van klachten, ergernissen van die huisvestingsmaatschappijen leggen naast de problemen van 16-17jaar geleden, toen het opbouwwerk begon in deze complexen, zien we dat deze dezelfde zijn. Het zou echter te gemakkelijk zijn om te stellen dat jullie projecten in wezen niks veranderd hebben.

De oorzaken en aanleidingen kunnen immers heel andere zijn dan 15 jaar geleden. Meer nog, het feit dat Woningent deze lijst met klachten zelf opstelt anno 2015 is een stap vooruit! Dit was eind de jaren '90 ondenkbaar. Huisvestingsmaatschappijen erkenden deze klachten toen ook wel maar hun positie was fundamenteel anders. ▶▶▶

PETER COLLE, DIENST LOKALE PREVENTIE EN VEILIGHEID, STAD GENT

►►► Veiligheidsproblemen worden de dag van vandaag zeker niet meer weggelachen. Wel vrees ik dat het mobiliserende van sociale werkers weg is. Er wordt meer en meer symptomatisch gereageerd en meer ingezet op het controlerende. Niemand engageert zich nog om grip te nemen op de sociale aspecten van deze problemen. Daarom begrijp ik heel goed de huidige vraag van sociale huisvestingsmaatschappijen. Ze vragen aan politie en toezicht om beperkende maatregelen te nemen omdat ze zelf niet meer zien hoe sommige van deze problemen aan te pakken. Ze vragen ook hulp aan de stad. Ze nemen hier duidelijk meer verantwoordelijkheid in op en dat is positief. Maar ze zouden hier wel zelf oplossingsgericht in mogen werken. Nu wordt er vaak naar de stad, de politie gekeken om met een oplossing te komen. Samen met huurders een oplossing uitwerken is misschien niet hun corebusiness, maar zal meer en meer nodig zijn.

Een belangrijke evolutie zou kunnen zijn om niet alleen de woningen maar ook de methodiek en de strategie van sociale huisvesting eens helemaal te renoveren. Het mag immers niet alleen gaan over de bakstenen en men dient daarbij helemaal niet van nul te vertrekken.

Zo doen de wijkmonitoren nu al heel erg goed werk. Zij verdrinken echter in het werk en kunnen hun rol (van bv bemiddeling) niet zuiver spelen omdat ze ook huurachterstal op zich moeten nemen.

Eveneens zijn organisaties als een CAW of het mobiel team vanuit de psychiatrie werkzaam in sociale hoogbouw. Alleen werkt iedereen er te veel binnen de grenzen van zijn eigen goed omschreven opdracht. Net dat neemt het activerende en het politiserende van sociaal werk in sociale hoogbouw weg. Net dat toont aan dat de methodiek opbouwwerk meer dan ooit nodig is in deze contexten.

INKOMHALLEN RABOTTORENS

